

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
14 juniu st. v.
26 juniu st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 24.

A N U L XXIII.
1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

COCHETA.

Chitara.

Pe unda pură,
Care murmură,
Sub sărutarea dulcelui vânt,
Vino cu mine
Și 'n vise line
Să trecem noaptea șoptind un cânt!

Diua durere
Și desplăcere
Din a vieții cupă de dor,
Noaptea 'mbetare
Și sărutare
Din a juneții cupă d'amor!

Unda ușoră,
Ce se strecoră,
Duce suspinul țilei de dor.
Zefirul spune
Inimei june
Misteriose vorbe d'amor.

In noaptea brună
Care adună
Aici amănții in sărutări,
Singur cu tine
In vise line
Uit de plăcere și suspinări.

Pe unda pură,
Care murmură,
Sub sărutarea dulcelui vânt,
Ca răsunare
De sărutare
Trece-al juneții ș-al nopții cânt.

Niculae Capșa.

Suvenir.

I.

Erau atât de frumoase florile din grădina ta!
Alergau dimineta din resărit pe 'ntrecute rațele sorelui, spre a le sărută, a se scaldă in roua lor și a se juca tremurând cu petalele lor. Fluturii se imbătau de profumul lor, zefirul le adia și le desmerda.

Apoi când treceau toate aceste, viniai tu, mai strălucitoare decât rațele sorelui, mai blândă și mai suavă decât zefirul. Le ingrigiai, le adăpai cu apă curată ca și cristalul, și te desfătai in frumseta lor.

Când te aflam acolo, socotiam, că așa trebuie să fie in raiu, și fericirea eternă este de a te vedé pe tine față la față.

Cu ochi nesațioși me uitam la tine, sorbiam fieștecare privire din ochii tei, in mintea mea nebună cuprindeam stătura ta subțire, mlădiósă. Ca tâlharul pândiam mișcările tale ușore si pe furiș prindeam eclatul unui zimbet fugitiv, ori suflul unui suspin, scăpat fără voie.

Toate s'au prins in mintea mea, nimic nu pot uită.

Odată am rupt o flóre, și ți-am cerut concesiu-nea, de-a o tocni insu-mi pe sinul teu.

— O flóre se binecuvântă, se sfințește prin acea, — diceam eu, — că stă câte-va momente numai, pe sinul unei fete feciore. Se légănă pe valurile respirațiunii ei, in sus și in jos, profumul ei se contopește cu profumul castității, se impregnă de visurile și

ilusiunile unui suflet vergur. Flórea devine scumpă, prețioasă.

Cu mâna tremurândă am aședat floriceica pe bustul seu; și intr'aceea, ca și in trecut, și pe neșciute, s'au atins degetele mele de rotundimea voluptuósă a sinului teu; am tresărit, și involuntar mi-am ridicat mâna la buze, am sărutat locul, ce s'a atins de trupul teu . . .

Tu ai roșit la obraz, ți-ai plecat fruntea, și ai zimbbit de nebunia mea.

II.

— Dă-mi o sărutare, amanta mea, și i-ți voi povestí visul meu!

— Ah, ce deliciu!

— Áncă una, scumpa mea . . .

— Áșá!

— Și a treia? . . .

— Fată rea . . . ascultă acuma!

Eram mort și ingropat in pământ, și zăceam deja de mult, de mult. Lângă mine, in giurul meu plin de morți; noi stăteam acolo, intinși unul lângă altul, in pace și odihnă, și visam, visam . . . Deodată pământul se deschide, și eu simțesc cum morții din giurul meu se mișcă, reinvie și se ridică; aud cum resună prin aer, in cele patru colțuri ale lumii, cântece de ângeri; ved cum popórele, cari ies ca și érba din pământ, alérgă și se aruncă in țérină la treptele unui tron luminos, pe care atotputernicul Dumneșeu șede și judecă sufletele noródelor.

Eră diua cea de-apoi, diua judecătii.

Eu le vedeam toate aceste, simțiam, auđiam, dar nu me puteam mișcă.

— Un om zace in grópă, și nu-l putem reinvia! — strigă ângerii plini de mirare, și sbórá in cete spre a da de șcire lui Dumneșeu.

Ei se reintore indata, conduși de un archangel frumos, plin de lumină și splendóre; se adună in giurul meu, și-mi cântă cele mai frumoșe cântece, ce ângerii șciu intonă. Și eu zac acolo, amortit, nemișcat.

Apoi ved, cum archangelul se apropie de mine, se plécă la capul meu, și imi șoptește o vorbă, o singură vorbă, mai armonioasă decât eele mai sublime cântece ângereșci, mai dulce decât cel mai gingaș glas din cer; eu ascult . . . me mișc, și reinviu . . . Ce vorbă de farmec . . .

Eră numele teu, iubita mea.

III.

Nu te gândi la mine, uită-me!

Sunt atât de trist și palid, ér sufletul meu e muncit și trudit. Nicăiri nu am odihnă, in veci nu am pace. Singur și instrăinat, unde nime nu me șcie, nime nu me cunoșce; alerg și cutreier lumea, ca o fantomă osindită, ca și un vișor fără alean. Te iubesc atât de mult, și dorul me consumă; ér gândurile și visurile tale me sgudue, me topesc.

Ești un suflet de ânger, și frumoșă ca zorile dimineții.

Stai singură in odaia ta, și privești departe in azurul cerului; gândul teu se pierde, alérgă la mine, me răpește din mijlocul mulțimei, și intr'o clipită me pune inaintea ta. Eu me plec spre tine, îți șoptesc vorbe de dragoste, și îți spun povești din visurile unei fete frumoșe; apoi îți jur, că te iubesc mult, mult, că ești sufletul gândirii mele, că port cu mine dorul teu. Tu îți vini in ori, te trezești. In celalalt moment, ér me aflu in mijlocul mulțimei, și trec mai departe, tăcut și gânditor . . .

Și ce plăcut șci tu visá!

Tărđiu noaptea, când totul dórme, se odihnește, și numai eu vighez singur lângă lampa mea, ca și o

sufare vine visul teu ușor, me fură și me transportă lângă patul teu. Tu zaci acolo, albă, curată, pe haine scumpe, curate ca și un picur de rouă în sinul trandafirului; brațele tale ferbinți imi incing tremurând mijlocul, și buzele tale setoase me sărută. Ochii mi se paingină de atâta cumul de grații, simțirile mi se îmbătă: me uit la tine, și me pierd în delir. Îți adiu përul și fruntea, îți sărut buzele infocate și sinul desvelit Apoi tresari, te intinși și visul trece;  r eu me pomenesc,  răș departe de tine, stau sdrobit și veghez singur, in odaia mea, lângă lampa mea . . .

Sunt atât de trist și palid; nu te g ndi la mine, nu me vis !

V. Nora.

Voinicul Florilor.

— Poveste din Bucovina. —

Er  odată un boer f rte avut, și st p nia o moșie nespusă de mare. El ținea o mulțime de pușcași, cari cutrier  pădurile și-i grijia de s lb t cime pentru mesă, fiind că el  r  obicinuit să aibă totdeuna și c te ceva v n tur  la osp t.

Intre acesti pușcași  r  trei mai iscușiți și mai vestiți, ei umblă in t t  țiaua la v nat, și fiecare aducea pentru sine deosebi câte ceva v n tur  pentru mesă boieresc . Umbl nd ei aș  tustrei totdeuna la v nat, s'au fost impuținat intr'aceea parte de pădure s lb t cimea intr'at ta, c t  r  rare-ori și f rte cu greu mai da ei peste vro fără, s u pasere. Deci ei fură nevoiți să părăsescă acea parte de pădure și să se dee la v nat prin alte părți, pe unde nu mai umblase p n' atuncia nimene.

Merg nd ei aș  odată la v nat prin părțile cele necunoscute, au v nat doi pușcași câte ceva, dar al treilea nu află de impușcat nimic ; deci a trebuit să se bage și mai afund in codrul cel des și nec lcat de picior de om p n' atuncia. Inse pentrucă ei  r  obicinuiți să merg  de-odată acasă, s'au dus tustrei in pustiu al acela mai inainte. Dară și acuma n'au aflat pușcașul al treilea nimic  de v nat și de aceea s'a băgat și mai tare pin pustiu; dară cu t te acestea pușcașul al treilea n'a v nat nimic . Când c ut r  ei pe urmă să merg  și aș  acasă, n'au șciut inc tro s'o apuce. Ei s'au fost rătăcit! Acuma de spaimă că n'or put  nimeri acasă, au uitat și de v nat și de tot. Ei se ingrigia mai mult de aceea să nu-i c rtesc  st p nul lor, decă nu va av  m ne s lb t cime la mesă. Dau incolo, incoce; dară nime nu p te chipzui că inc tro să fie drumul spre casă, și in loc să se scótă, ei r t cia și mai tare. După ce s'au isbit in t te părțile și dupăce s'au făcut h t bine noptea, s'au hotărit să m i  aice in pădure, că p te a doua ții vor put  nimeri cumva calea spre casă. Când s'au sculat ei a d ua ții, s'au dat  r ș la cercat. Dară inzădar, că se r t cia tot din ce in ce mai tare. Cu c t umblă mai mult, cu at ta  r  și mai greu de străbătut! O mulțime de g teje și de rupturi de copaci li impiedec  drumul, și locurile li  r  tot din ce in ce mai necunoscute. Dară dela o vreme dădură de o pădure f rte curată, frumos  și grijit , inc t se miră, de unde să fie ac sta intr'o pustietate aș  de mare! Mai merg ei c t mai merg, dară cu c t mergea mai departe, cu at ta  r  și mai curat și grijit pin pădure, inc t ții se părea că umbli pintr'o grădină f rte bine p strat  și r nduit . Ac sta curăție mare și aceste locuri bine intocmite ii făcură să uite să cerce mai departe drumul și să merg  acasă,

și i-au indemnat să se tot ducă inainte ca să ved , ori de n'or da de vro locuință ceva pe acolo pin pădure.

Merg nd ei aș  pin pădure, au dat dela un timp de un lac f rte mare și frumos. Pin pregiurul lacului  r  tăiați copacii p n  h t dep rțișor, ca să p t  străbate rașele sórelui peste t t  fața lacului; și pe p m ntul curățit  r  crescută o  rb  verde, c t tot de-a dragul să privești la ea! P n  ce-au ajuns v n torii aice, sórele  r  mai la am d ți. Pentru am d ți lacului au rămas ei aice să poposesc  de am d ți și totodată să ved , ori de n'or put  zări pe cineva, ale cărui să fie aceste t te. P ndind ei aș  preț de o  r ,  t  că vine o pasere f rte frumoșă sburând pe de-asupra lacului și se lasă sub un copaciu jos, carele  r  mai apr pe de lac și sub carele  r  f rte bine ingrijit și impodobit, c t de-a dragul ai fi șețut tot sub el. Atunci a țis cel al treile pușcaș, care nu v nase încă nimic , cătră ceialaltii: »F rtați! eu am să impușc paserea acea, că tot n'am nici o v n tur !» Dară ei i-au răspuns, să n'o impușce, pentru frumuseță ei cea mare, și pentru că ei încă nu v duser  p n  acuma pasere ca ac sta, ci să aștepte să ved  ce va face ea acolo.

Privind ei aș  la d nsa,  t  că paserea se dete peste cap și se pref c  intr'un voinic f rte frumos, rem indu-i penele coșciug lângă copaciu. Uimiți de ac sta, stau v n torii și p ndesc mai departe. Dară voinicul și-a desbrăcat c meș  cea subțire, care  r  de giolgiu, și a sărit in apă și a inceput să inn te, și după aceea a se sp l  și a se juc  pin apă. Deci sc ld ndu-se el ac  vro  r  d ue, a eșit din apă și s'a imbrăcat  r ș cum a fost, și după aceea s'a dat peste cap de s'a făcut pasere, ca și mai nainte, și a sborat și s'a cam mai dus.

V d nd v n torii ac sta, se ridicară dela locul lor de p nd  și m rser  p n  la copaciu acela ca să privesc  locul cel frumos mai de-apr pe, dimpreună și lacul, tot cugetându-și, óre-ce fel de pasere să fi fost aceea! După aceea s'au luat ei  r ș la cercat drumul, că d r  ar nimeri acasă, pentrucă șciewa cu c t de mare nerăbdare ii va fi aștept nd boierul la curte. Deci cerc nd ei drumul,  t  că v n  și al treile pușcaș un ied, și mai merg nd ei aș  tot la olaltă, pentrucă se temea să nu r t cesc  unul de altul, incepur  dela o vreme par' că a cun șce ceva locul. Mai duc ndu-se tot intr' aceea parte, aș  dat de locuri tot din ce in ce mai cunoscute. Urm nd ei tot aceea direcțiune necurmat, au dat și de drum, și odată cu s ra au fost și la curte.

Indată au intrat la boier și i-au inchinat v n tul. Cum i-a v d t el, pe loc i-a și intrebat, că unde au rămas ei at ta, și de ce n'au vinit încă ieri acasă. Ei i-au spus t te de-am runțelul, ce li s'au int mplat, cum au rătăcit și ce au v d t. Boierul i-a ascultat f rte cu mare luare aminte, mai ales când ii spuneau ei despre paserea aceea, care se făcuse voinic. El li făgăduise f rte mult bine și un bacșis mare, decă i-or put  prinde aceea pasere, de vie. V n torii s'au apucat că i-or prinde-o, numai să le dee d ue ploșce pline de beutură tare; una să fie cu vin, cealaltă cu rachiu. Boierul le-au implinit cereinț  bucuross.

A d ua ții s'au sculat cei trei v n tori desdemi-n t  și s'au pornit drept intr'acolo.  nc  n'au fost bine am d ți, și ei au ajuns pe loc, pentrucă acuma șciewa drumul. Aice au m rs indată la copaciu acela unde se desbr case paserea aceea, și au dat cu b ltagul de d ue ori intr nsul și au bătut in locurile acelea d ue pene și au aninat ploșcele de d nsele. Pe urmă s'au ferit intr'o lature și s'au pus la p nd , ca mai nainte, fără ca să-i p t  ved  paserea când va vini.

Așteptând ei așa pitulați și ascunși nu mult, etă că sosește paserea, tot pe acelaș timp ca și ieri, se dete erăș peste cap și se făcū voinic. Acuma s'a uitat repede pin pregiur să vedă, ori de nu-i nime pe aice, și uitându-se așa, a zărit ploșcele aninate in pene, și s'a mirat fôrte de dênsele, căci eră impistrite fôrte frumos, tot cu argint și cu aur, și strălucia așa de tare, cât se vedea de departe. Privindu-le voinicul așa puțin timp, nu-și putea inchipui, că cine să le fi pus acolo, și a mers la dênsele să le ieie jos. După ce le-a luat, a început să le caute pe tôte părțile și să se mire de lucrul cel rar și iscusit. Pe urmă a destupat pe cea cu vin și plecându-o într'o parte, a vedut că curge din ea ceva de colóre cam gălbinie. El ia și gustă! După ce a gustat, i-a plăcut fôrte tare gustul, și mai punându-o la gură, a tras tot vinul din ea; și fiind că i-a cădut beutura acesta așa de bine, a apucat și ceealaltă ploșcă și a deșertat-o într'o dușcă. Acuma a pus ploșcele erăș la locul lor și a sărit in apă să se scalde. Se scaldă cât se scaldă și după ce s'a scaldat, a eșit din apă, s'a îmbrăcat frumos și dându-se peste cap, s'a făcut erăș pasere ca și mai nainte. Dară când dă să sbóre, nu pôte; se mai opinteece, dară nu pôte, că tocmai acum începură beuturile să-și arete puterea.

Vedënd vênătorii acesta, au sărit iute din culcușurile lor de pândă și au incungiurat paserea, unul pe de-o parte, altul pe de alta, și au prins'o lesne, pentrucă nu mai putea sbura, și legându-i piciorle și aripile bine să nu scape, au purces cu ea spre casă. Cum numai au ajuns la curte, le-a și eșit boerul inainte, că eră tare dorit să vedă cât mai de grabă paserea cea minunată și rară. Ei i-au și inchinat-o indată, și pe loc au și primit nu numai juruita, ci încă și câte un bacșiș bun pe de-asupra. Multămindu-i frumos vênătorii, și-au pădit și de acuma tréba lor.

Boerul nu se putea sătura privind acesta pasere mărétă, și a luat-o de a incuiat-o într'o cameră de piétră, care eră fericată fôrte bine și cu gratii la ferestri așa de dese, încât nu eră cu puțință să iésă ea vrodată dintrênsa. Ușa încă-i eră incuiată cu cheia, pe care o purtă boierul totdeuna la sine, și de și o punea undeva, nu mai șcicia nime de dênsele. Dară pentrucă nu șcicia ce fel de pasere e acesta, dete poruncă scriitorilor sei să trimetă cărți pin tótă lumea, de-a lungiș și curmediš, să se adune in cutare și tóți invêtații și să fie sflat ca să afle ce fel de pasere să fie acesta, și de i-ar află numele și însușietățile ei, să le fâgăduescă mare preț pentru acesta. După porunca boierului, au trimis scriitorii lui cărți pin tótă lumea și au imbiat pe tóți invêtații să se adune in ziua anumită la curtea boerului.

Acest boer avea numai un feciorăș in vêrstă cel mult de opt ani. Intr'o duminică s'a fost dus boierul cu cucóna sa la biserică și a lăsat pe băețel singur acasă. Afară eră o di fôrte frumoasă și plăcută. Băețelul a fost eșit in ogradă să se jôce, și primblându-se pe dinaintea câmării aceleia, in care eră închisă paserea, etă că-l strigă ea la feréstă, și i arată un pistolaș de aur fôrte frumos, dicënd cătră dênsul: »Vină încóce, drăguțe! Ên uită-te ce am eu!»

Vedënd băețelul frumusetă aceea de pistolaș, i saltă numai inima de bucurie și a alergat la feréstă și a început, ca un brud ce eră, să cêră dela pasere pistolașul.

Atuncia i-a răspuns paserea: »Bine, fêtu-meu! eu ți l-oi da, decă mi-i da și tu drumul de aice!»

Băețelul, plin de bucurie că pôte să capete pistolașul acela, i dîse: »Eu ți-aș da drumul, dară nu șciu unde-s chieile dela cameră!»

Paserea acesta eră năzdrăvană și i-a spus să

caute chieile sub căpêtăiul tătâne-seu și le va află sub perina a treia. Băețelul a dat iute fuga să caute cheile, și aflându-le, a descuiat ușa și a dat paserei drumul.

Cum a eșit ea, i-a dat băețelului pistolașul și încă i-a mai dîs: »Să ții bine minte, fêtu-meu! când ți-a fi ție greu vrodată, să cugeți numai la mine!» După aceea a sburat și s'a cam mai dus.

Peste puțin timp etă că vin și părinții băețelului dela biserică acasă. El le eși voios și sărind inainte ca să le arete pistolașul. Boerul socotia că i l'a dăruit cineva dintre invêtații ce se adunară pe astădi la dênsul; l'a luat in mână și-l priviă cu mare plăcere, că eră și fôrte iscusit lucrat. Mai mergënd ei așa tustrei pin livadă, întrebă tată-seu pe băețel, că cine i-a dat lui pistolașul acesta așa de frumos?

»Paserea cea din câmară!» răspuse iute băețelul.

»Da cum de ți-l'a dat ea?» il întrebă tată-seu spăriat.

Băețelul i-a spus tôte pe rënd: cum a eșit el afară să se jôce; cum l'a chemat paserea la feréstă de i-a arêtat pistolul; cum i-a spus că i l'a da, decă i va da drumul, și cum i-a spus ea unde să caute chieile, și că el pe urmă i-a și dat drumul.

Auđind tată-seu acestea, inlemnise numai, cănu șcicia ce să facă acuma cu invêtații chemați și cu fiu-seu pentrucă a dat păserei drumul, și s'a supêrat fôrte amar și a mers așa acasă. In ograda curții lui eră acum plin de căruțe, de butci și de rădvane, încât nu mai încăpea caii pin grajduri și invêtații pin cămări, că se adunase o mulțime fôrte mare de invêtați, unii mai bêtrâni, alții mai tineri, încât se află de tótă vêrsta, dela cincisredece ani inainte

Vedënd ôspeții pe boer că vine, i-au eșit cu tóții inainte de l'au binevenit. Boerul le-a mulțamit frumos, dară s'a intristat și mai tare pentru rușinea lui, că ce să facă el acuma cu mulțimea acesta de ômeni invêtați, cari s'au adunat inzădar la casa lui?

Vedëndu-l invêtații așa de supêrat și scărbit, l'au întrebat, că de ce se intristeză el așa de tare? Boerul, fript de rușine, le dîse, că le-a spune numai decât după mesă!

După ospet s'au adunat tóți ôspeții într'o sală fôrte mare, unde să stee la sflat și să le spuie și boerul precina intristăciunii sale. Ședënd ei așa adunați la olaltă și petrecându-se, tot in vorbe invêtate, etă că sosește in mijlocul lor și boerul cu ficioru-seu de mână, și le cuvêntă așa: »Pré cinstită adunare! Dumiovôstră ați înțeles din cărțile mele, că am prins o pasere fôrte rară și frumoasă, și că am dorit să-i șciu numele și însușietățile ei! Așa este! Eu am avut-o. Dară astădi mērgënd cu cucóna mea la biserică, s'a jucat copilul acesta pin ogradă, și vedëndu-l paserea aceea, l'a strigăt la sine și i-a arêtat pistolașul acesta dicëndu-i că ea i l-a dăruit, decă i-a da drumul. Copilul nu șcicia unde țin eu chieile dela câmară; dară paserea, se vede că eră năzdrăvană, i-a spus și acesta. Copilul meu, ca un brudiu, și plin de bucurie că va căpêtă pistolașul, a luat și i-a dat drumul. Și etă! de acesta sânt și eu așa de supêrat, și mai ales că v'am ostenit pe dumiovôstră degeaba până la mine. Vê spun, că mie mi-i fôrte rușine, cât nu șciu ce să me fac și cum să vă respălătesc truda dumilorvôstre. Dară vă dau aice pe ficioru-meu, judeca-ți-l cum șciți pentru dauna cea mare și pentru rușinea ce mi-a făcut, că eu me voi supune totdeuna judecării dumilorvôstre, ca la judecata unor ômeni pré invêtați! Spune-ți-mi! cu ce fel de pedepsă să se pedepsescă el?» Dicënd acestea a lăsat pe copil in mijlocul lor să-l judece, și el s'a dat într'o lature.

Auînd adunarea acest lucru, a strigat mai cu o gură, că-i vrednic de pedepsa cea mai grea, pentru că a dat drumul unei păseri atât de preţioasă şi rare, şi pentru ruşinea şi scârba cea mare ce i-a făcut-o el tatăne-seu! Unii dicea să se pedepsescă cu mărtea prin impuşcătură: ér alţii prin apă, mai mulţi prin foc; şi mai unii diceau încă că prin temniţă şi fómie, în scurt mai fiecarele spunea tot altfel de pedepsă. Dară un invêţat bătrân sta de-o parte şi ascultă socotinţele celorlalţi, şi după ce au gătat de vorbit, a păşit şi el înainte şi le-a đis: »După părerile dumi-lorvostre s'ar căde să móră copilul! Dară eu socot, că nu se cuvine, pentră el este un copil brudiu, şi singur la tată-seu, şi decă l'am judecă spre mórte, pôte că s'ar scărbi părinţii lui încă şi mai tare. Deci eu cuget că ar fi mai bine aşá: să-i se dăru-escă đilele, şi tată-seu să se indure să-i dăruescă trei pungi de bani, căruţă măcar cât de próstă, şi un vizeteu, şi apoi să-i dee drumul pin lume ca să se întórcă inapoi numai atunci când s'a întórcă şi pase-rea aceea, căreia i-a dat el drumul!«

Acest sfát plăcú tuturoră şi au hotărit ca să rămăie aşá. Încă înainte tuturoră a poruncit boerul unui țigan să inhame doi cai la un rădvan, ér fiului seu i-a dat trei pungi de bani şi i-a đis! »Mai ia-ţi încă câte un rënd de haine din ale tale, pălă-riuţa pe cap şi apoi te du incotro te-or duce ochii!«

Vedându-se băeţelul lăpêdat de părinţii sei, scos din casa părintescă şi din tot binele, mai a leşinat de jale şi a început a plânge şi a strigá şi a se rugá fel şi chip să nu-l isgonescă, că ce va face el şi incotro se va duce! Dară tóte nu au ajutat nimic! Judecata eră rostită şi nu se mai putea rësturná. El dară a trebuit să se puia numai decăt în rădvan şi să purcêdă mai departe în lumea largă. Invêţatii adunaţi s'au imprăştiat cari-ş pe la casele şi țêrile lor, şi boerul a rëmas de acum singur acasă, zdrobit de scărba atât pentru perderea paserii, cât şi pentru indepărtarea băeţelului seu.

Călëtorind copilul aşá pin lume, se invoia dintêiu foarte bine cu țiganul: dară dela un timp incóce nu le pré mergea bine. Țiganul prinsese o ură foarte mare asupra bietului copilăş, şi mai ales pentrucă el eră vizeteu şi trebuia totdeuna să grijescă şi caii şi să facă şi tóte acelea ce-i spunea copilul.

Aşá mergênd ei odată, étă că vede băeţul o pênă foarte frumoasă lângă drum şi strigá pe vizeteu să stee şi să se scobóră ca să-i aducă péna aceea, pentrucă ar fi pécat ca o pênă atât de frumoasă să rămăie acolo jos. Dară țiganului nu i-a plăcut acesta nici decăt şi numai mărâind s'a scoborit jos de i-a adus-o, şi după aceea a început a mâná caii cât rës-putea, că doră va ajunge mai curênd în pădurea de dinainte şi să-i facă capêtul, cugetându-şi! »Ce? O scárnăvie de băet să mă tot hântăluescă şi să-mi poruncescă mie? Mai bine i-oi pune crucile în drum şi apoi oi rămâné ca boer cu rădvan şi cu cai şi cu trei pungi de bani!«

Cum a luat băeţelul péna aceea, indată a şi pus-o după ureche şi pe loc stătú năzdrăvan, că eră o pênă dela paserea aceea căreia-i dedese el drumul mai înainte. Acuma indată a şi şciut el ce cugetă țiganul să facă cu dënsul! Mergênd ei aşá pe drum, đice băeţelul cătră țigan: »Mêi țigane! şciú tu ce-am socotit eu?«

Țiganul i rëspunde cam mánios: »Oi şci, decă mi-i spune!«

»Eu am socotit să-ţi dau ție o pungă de bani, că pentru mine-s pré multe trei!«

»Bine ai socotit, coconasule! đise țiganul mai invoioşindu-se puţin.

Băeţelul ia şi-i dá o pungă de bani.

Acuma cugetă țiganul în sine: »Noá! aşá-i ceva alta! Ce? tu cu trei pungi de bani şi eu nici cu una? Deci pentrucă mi-ai dat şi mie una, tot teiert cu astă dată!«

Copilul şciea acuma tóte ce cugetă țiganul. Se duc ei, se duc şi se tot duc acuma mai multe luni de đile tot înainte. Țiganul trebuia, ca hargat ce eră, să grijescă caii şi să aducă stăpânului seu tóte cele trebuinciose. Vedându-se țiganul că tot nu mai iese dintru ale sale, măcară avea acuma o pungă de bani, socoti în sine: »Tot is eu prost! De ce trebă să hărgătesc eu, om bătrân, pe-o scárnăvie de copil ca acesta şi să alerg eu atâta pe unde me tot mâná el? De ce să mă duc tot eu pin têrg să cumpêr de mâncare şi pentru dënsul şi pentru cai? Ore n'ar fi mai bine să şed eu în fundul rădvanului şi lui să-i dau cu ceva 'n cap şi să mă curăţ de dënsul? Şi apoi încă ce! El tot tu, tot tu cu mine? Dar' lasă numai până mai înainte, că i-oi face eu capêtul!«

Băetul indată a şciut ce-şi cugetă țiganul, şi pentrucă-l prinsese o frică cam mare, đise cătră dënsul: »Şciú ceva, mêi țigane?«

»Nu şciú«, croncăi el; dar oi şci, decă mi-i spune!«

»Eu am chitit aşá: Să-mi đici de-acuma înainte mie tu, şi eu să-ţi đic dumiata, şi să-ţi dau dumitale şi aceste două pungi de bani ce mai am; să mân eu caii şi să-i grijesc, că eu is mai tinêr şi mi s'ar mai şedé, ér dumiata să şedú ia acolo în fundul căruţii, că tot eşti acú bătrân!«

»Tare bine ai chitit tu mêi băetel!« rëspunse țiganul săltând de bucurie; »aşá-mi mai place şi mie!«

Şi de-aici înainte a fost băeţul vizeteu şi hargat țiganului, ér țiganul şedea, ca un boer, în fundul căruţii şi poruncia numai băeţului să-i aducă ba uua, ba alta, că tóte eră acuma pe mâna lui!

Calëtorind ei aşá mai vro jumătate de an, étă că au ajuns la un împêrat şi au tras la dënsul ca să-l róge să-i primescă şi pe dënsii în țêra lui, şi decă va vré, şi la curte ca hargati. Împêratul i-au primit foarte bucuroş. Vedênd inse pe acel copil că vorbeşce atât de intept şi că-i atât de cumincior şi de curăţel, l'a luat la sine în curte să-l crească ca pe un copil al seu, fiindcă şi aşá n'avea copii de partea bărbătescă nici unul, ci numai o fiică, care eră foarte frumoasă şi pe care, de frica smeilor, o ținea numai închisă într'un foişor întărit foarte bine. Pe țigan inse l'a pus împêratul hargat la cai, erăş la acea mărje la care fusese el mai înainte.

Acum nu eră țiganul mai mult boer, nu sta tot a porunci ca mai înainte, ci trebuia să facă tóte trebile singur şi să dormă în grajd cu caii, pecând băeţul trăia la curtea împêratului, incungiurat de o mulţime de ómeni invêţati, pôte mai bine decăt şi la tată-seu. Deci, vedându-se țiganul hargat erăş şi pe băiat în binele cel mai mare la curtea împêratului, a început să-l pizmuescă, şi căută tot chipul că doră i-ar strică starja lui cea plăcută, cugetând în sine: Ce? El să trăescă în bine şi eu să fiu hargat la cai? Tot am fost eu un tontălău, că, să-l fi omorit atunci cum aveam de cuget, pôte că ghiciam mai bine! Dară lasă! că i-oi face-o eu!« El a socotit să spuie împêratului, că băeţul s'ar fi lăudat cătră dënsul, că ar aduce calul smeului aceluia carele vré să-i fure fata. Cum şi-a propus, aşá a şi făcut!

Deci, primblându-se împêratul într'o đie pe lângă grajdul cailor, i-a eşit țiganul înainte şi inchinându-se cu mare plecáciune, i-a đis: »Luminate împêrate! Şciú mărja ta ce s'a lăudat băeţul acela de cătră mine?«

(Va urmá.)

Ion al lui G. Sbiera.

Horean și sora sa.

— Baladă populară din giurul Năsăudului. —

Sus la vârful muntelui,
 În crucea molidului,
 Ce cômă de oi vędură,
 Da la oi cine ședură?
 Da la oi ședeă Horean,
 Cel cu struț de măgeran.
 Da la oi cine umblă,
 Da la oi umblă Horea;
 Sora-sa 'n strungă le da.
 Sora sa din grai grăiă,
 Cătră el așa ȕicea:
 — Uăă, frate, 'n valea largă,
 Ce nor de plouă s'alergă.
 — Da-acela nu-i nor de plóiă,
 Că vin smei să te iée.
 Nici vorba nu și-o gătară,
 Smeii 'n strungă se băgară.
 El din gură cuvëntă:
 — Ce cătați voi pe-aicea?
 — Noi cătăm pe sora-ta.
 — Pe sora mea nu oi da!
 Voi da oi mândre bălăi,
 Să cânte vėra pe văi;
 Voi da oi mândre cornute,
 Să cânte vėra pe munte!
 — Noi de-acele n' om luă,
 Făr' numai pe sora ta!
 — Dēcă-i frate 'ntratăta,
 Scote-ți cuțitul din tēcă
 Și-ți tae frate-o pletúčă¹⁾
 Să-ți faci ațe la găleți²⁾;
 Când ațele-or putreți,
 Să șcii frate c'oi perí!
 Și cerceii din urechi,
 Când sórele-a rėsări,
 Cerceii mândru-or scilipi
 Și de mine dor ți-a fi.

Stefan B.

Alămăe in loc de chină.

Móte locurile mlăștinóse devin, prin emanațiunile lor deletere, un focar de boli și de nenociri pentru poporațiunea din pregiurul lor.

Țėrile bántuite de flagelul acesta al paludismului s'au ostenit in tóte chipurile a găsi séu un mijloc de stėrpire al băltaelor nesănătóse, prin planțațiuni și drenagiuri; séu lécuri eroice, cari nu numai să vindece pe cei atinși de frigurile palustre, dar cari să serve încă de preservative, de talismane, de rezistență in contra intoxicațiunii báltóse.

Pe continentul europén, Italia, in ținuturile din pregiurul Romei, e țera care a fóst mai mult și mai fără milă încercată de cele mai periculóse friguri paludene, friguri cunoscute acolo sub numele de Malaria.

In Italia dar, de vremuri indelungate, statul cu serviciul lui sanitar, ca și celebritățile medicale din propria lor pornire au studiat de aprópe de natura acelor cumplite friguri și s'au încercat să descopere lécurile cele mai nimerite și cele mai puternice prin care să se pótă birui.

¹⁾ Pletúčă=cosiță, códa=pėrului impletit: ²⁾ Găleți=vasele in care se mulg oile.

Numai in 1879, dnii Klebs și Tomassi-Crudeli au vėđut sub microscop fermentul viețuitor care e imprășciat de bălți, și care, pătrundėnd in sänge prin respirațiune, provócă bóla frigurilor malariei.

Fermentul eră o bacteriă: *schizomyces basilaris*.

Acėsta vietate microscopică atacă direct globulele roșii ale sängelui, le altereză, făcėndu-le să trecă prin mai multe forme anormale, și in fine le distruge. De unde anemia și tóte cele-lalte simptome ale intoxicațiunii palustre.

Doctorii Italiani șciiu astăđi, că nu e cu puțință ca omul să se aclimatiseze in aerul acela infestat, să se impace cu dușmanul de microb și să trăescă neșupėrat de el. Omul se invėță cu fel de fel de otrăvi, se invėță a trăi in aerul infect al orașelor, fără simptome patologice, dar cu intoxicațiunea palustră nu-i chip de invoit.

Mai mulți medici din Italia, intre cari dl profesor Tomassi au încercat tot arsenalul farmaceutic, fără acțiune decisivă. Intre chinină sub diferite forme, acid salicic, preparatiuni alcoolice amare, tinctura de eucalipt etc, dsa a distins, in intoxicațiunea pălustră, că lucrând cu o deosebită putere, acidul arsenios séu șoricíosca, in doze medicinale bine ințeleș.

Numai sub influința acidului arsenios, pe care dl Somassi il găseșce mult superior chininei, s'a observat óre-care puțință de a resistă intoxicațiunii și dēcă o doză mai mare ajunge cu timpul a fi tolerată, atunci se póte admite că un individ, supus tratamentului arsenioal, este cu totul ocrotit cât ține cura preservativă.

Doza acidului arsenios cu care dl profesor Tomassi incepe tratamentul, e de 2—3 miligrame pe ȕi, și merge apoi treptat până la 10—12 miligrame, pe tot timpul cât umblă epidemia palustră.

Arsenicul inse, pe lângă că are inconveniente fiziologice, dēcă este mult urmat, apoi nici nu se póte mântui de or-cine, și mai ales la sat, unde paludismul desorganizeză și seceră mai cumplit. Eră nevoe dar de-un alt medicament, tot atât de puternic, dar fără pericolele și neajunsurile arsenicului.

Din întėmplare, dl dr. Maglieri dete peste un léc popular din cele mai nimerite, un léc fórte eficace, eminentamente preservativ, și fără nici o témă de triste urmări.

El este superior și chininei și acidului arsenios, de óre-ce n'are cum ȕice numitul dr. »o influență toxică atât de dezastróșă, ca chinina, asupra nervilor vaso-motori.«

Și e lucrul cel mai simplu și mai ușor de procurat.

O lámăie se taie felie și se pune să fėrbă, cu cógiă cu tot, in preț de o litră apă curată, până ce apa scade la a treia parte.

Decoțiunea acėsta e lécul dlui Maglieri și se ia dimineța pe nemăncate.

Doza decoțiunii, repetėrea peste ȕi și concentrarea ei, se pot potriví după vėrstă și după intensitatea bólei.

Ca preservativ decoțiunea de lámăie este mijlocul cel mai inofensiv.

Dēcă am insistat puțin asupra acestui subiect, de resort mai mult medical, cauza este că frigurile la noi in părțile despre Dunăre mai ales, și impregiurul bălților in deosebi, sűnt un adevėrat flagel pentru bieții țėrani. Și când țėranul suferė, când el e bolnav buhăit, slăbănogit și firav, munca câmpului lănceșce și dėnsa, și atunci perdem cu toții, și proprietar, și arendaș, și stat, și societate.

Nu e aci locul de a reproduce tristul tablou ce ne-a zogrăvit cu o artă fidelă și pătrundėtore, in

monografiile dlor asupra paludismului, dnii dri Obedenaru și Marcovici, pentru a ne convinge de nenumeratele forme ce pôte luá intoxicațiunea palustră, și de imensele pagube ce aduce prosperității noastre naționale.

Nu mai citind rëndurile trase, cu multă artă și cu durere de Român, de cătră eminenții noștri dri, numai atunci ne-am incredințá pôte de ce importanță este a șci să vindecăm pe țeran de acésta cumplită afecțiune, să-l vindecăm eftin și fără multe spițerii.

Paludismul ne minéză, ne leneveșce, omóră ori ce energie, desorganizéză și ne distruge rasa.

Etă dar de ce am insistat.

Onor. nostru serviciu sanitar să incerce medicamentul dlui dr. Maglieri, și de va eși așa cum ni-l descrie născocitorul, atunci să transmită șcire medicilor de plăși.

Véra incede, și cu dēnsa epidemia palustră.

Cultivătorii pe de altă parte ne vor mulțumi credem de invēțatura acésta, căci in loc să care borcane cu chinină pe la moșiele lor, lucru cari îi costă și mult, vor căută să-și facă provisiune de lámăi bune, ceea ce e și mai eftin și mai nevinovat ca china.

Și apoi china nu se cam impacă cu mămăliga, cu cosacul și cu cépa... lámăia merge cu tóte.

Medicus.

Perucele și perucherii la Paris.

Pěrul fals, cu care se gătesc femeile la Paris, se cumpără dela curtieri, cari se duc pin bálciurile dela Auvergne, din Normandia, Bretania și Poitu.

Acești curtieri cumpără c'un preț fôrte mic pěrul fetelor. Pentru đece, séu cel mult cincispredece franci, și o legătură de gât séu 5 metri de stofă eftină, o țerancă se lasă a i se tăiá pěrul. Se taie numai pěrul din vērful capului, lăsându-se cel de pin pregiur.

In termen de mijloc, o singură operațiune pôte da páne la 300 grame de pěr. Un chilogram costă deci pe un curtier cinciđeci și cinci până la șesedeci franci.

Acésta marfă este plătită de cătră pěrucheri o sută doueđeci de franci. De altmintre, aceștia fac mai multe operațiuni asupra pěrului, prin a-l spělá și pep-tăná, reducându-l astfel la 700 grame.

Manipulațiunile peptenatului nu sânt costătóre. Pentru un kilogram, nu se cheltuieșce mai mult de cinciđeci franci.

Dar cât vinde un perucher acéstă marfă? Treiđeci de franci, dóueđeci și cinci de grame. Kilogramul, redus la 700 grame, se vinde deci opt sute patruđeci de franci. Scoțēnd cheltuelile, rămāne deci un profit de șese sute șeptedeci de franci, din cari mai scādēndu-se și alte cheltueli mērunte, rămāne o sumă indestul de mare.

La Paris sânt vr'o đece pěrucheri mari. Fiecare din ei negociéză aprópe 350 kilograme de pěr, in total produsul a opt mii de tăieri de pěr. Opt mii capete rămān pe fiecare an fără pěr pentru dómnele elegante din Paris!

Numai perucherii cei mari intrebuintéză in comerțul lor pěr frumos cumpērat dela țerance. Coaforii, a căror clientelă este mai puțin avută, intrebuintéză pěrul remas dela manipulațiunea marilor lor confrăți, pěrul adunat de stringētorii de zdēnte de prin tóte murdăriile și gunóele. Se citéză un perucher, care are clientela tuturor femeilor galante, dar cu

avere mică, care vinde pěr galben din China séu adunat nóptea de cătră stringētorii de zdrențe, pentru patruđeci de mii de franci pe an.

Perucherii cei mari, ca și modistele și croitoresele cele mari, sânt industrialii cari fac mai multă publicitate, de și au aerul a face puțină. Reclamale lor nu se mai publică in điare. Ei le pun pe capul femeilor și mai cu sēmă al actrițelor. Teatrul face să fie la modă o perucă séu o culóre de pěr, după cum face să fie la modă o nuanță de stofă séu croiala unui corsagiu.

Serviciile ce actrițele fac deci perucherilor sânt dintre cele mai mari. Acésta esplică de ce perucherii se ocupă cu atăta ingrijire pentru a mulțami pe cliențele lor actrițe.

Toți perucherii au un serviciu organizat in logi. In fiecare diminēțá, i-au perucele cari au servit in ajun la represintațiune, și séra le aduc inapoi, cu totul peptenate și bine aranjate.

Doine populare.

(Din Maramureș.)

I.

Merut roșu din Gutiu¹
Ce te mândruț așa ții?
Nici ești frumos și nici gazdă,
Nici ochii tēi să-mi placă,
Nu ai holde 'n jos la țeră,
Nici de grâu nici de sēcară,
Nici holde pe după riu,
Nici de mălaiu nici de grâu.

II.

Auđit-am mândră eu
Tot aseră la birēu²
Tot o carte ș-o poruncă,
Tot feciorul să se ducă.
— Hei tu mândrulica mea,
Eu me duc și tu rămāi,
Cu cine să mă mângāiu?
— Mângāie-te mândruț bine,
Mai sânt fete cași mine.
— Hei tu mândrulica mea,
Fie fete câtă erbă,
Mie nici una nu-mi trébă.
— Hei tu mândruțul meu,
Tu te duci și eu rămāiu,
Cu cine să mă mângāiu?
— Mângāe-te mândră bine,
Mai sânt feciori cași mine.
— Hei tu mândruțul meu,
Fie feciori pe căți fragi,
Nici unul nu mi-s dragi.
— De tine mândrucă-i bine,
Că rămāi in satul tēu
Cu măta cu tatăl tēu.
De mine mândrucă-i rēu,
Că mă duc in țeri străine,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai frunđa și erbă,
Care-i pe tótă lumea.
Eu mă duc in jos in țeră.
Unde nu-i fir de sēcară,
Numai sänge până 'n scară,
Unde nu e spic de grâu,
Numai sänge până 'n brău.

Florian Danciu.

¹ Muntele Gutiu. ² Jude.

Cronică vienesă.

(Știri dela operă. Teresa Förster. Ella Forster. Burgteatru. Wildbrand. Wesely, Luisa Dumont, Babeta Reinhold, Margareta Formes. Opera engleză în Carlteatru).

Sesonul teatral s'a încheiat; atât opera, cât și teatrul an der Wien și cel din Leopoldstadt și-au închis porțile, singur burgteatrul atrage pe străini cu reportoarul seu interesant.

În luna trecută debutară la operă: dna Teresa-Herbert Förster dela opera Metropolitan din New-York și dșora Ella Forster. Prima păși ca Elsa în Lohengrin și obținū un succes de onóre. Dna Förster dispune de voce frumoasă și sonoră, înse pentru opera de aici nu e acomodată, pentru o scenă de rangul al doilea da. Dșora Ella Forster a debutat ca Undine, ca Maria în »Trompeter«, ca Margareta și în zilele acestea ca Agata în »Freischütz.« Artista e angajată în locul dșorei Bianchi și îndată la prima pășire a captivat publicul. Vocea tinerei artiste de 20 ani e foarte frumoasă, arată școlă bună, tehnică încă nu pré perfectă, înse siguritate și chiaritate în producțiunea cântului. Dșora Forster e o aparință simpatică și o frumuseță adevărată. Dintre toate ro-lele în care joacă, plăcū mai tare în Lohengrin și atât publicul, cât și critica fure una, că o așa Elsa poetică și frumoasă încă nu s'a vădūt de mult.

Tot în luna trecută fu și iubileul dnei Kaulich, care joacă a miiă oră pe scena operei. Artista este una dintre cele mai diligente persoane din personal și când se întemplă că una seu alta cântăreță e bolnavă, atunci tot dna Kaulich joacă în locul lor, acuși ca Fides, acuși ca choristă și éráș ca Amneris și Asucena. Artista primi o mulțime de cununi și fu aplaudată șgomotos.

Dna Klein a dīs adio scenei ca Senta în Fliegenden Holländer. Dna Klein, acuma contesa Heine Geldern, a aparținut operei șese ani și a cântat în 22 opere și în timpul din urmă a făcut progrese mari. Publicul a aplaudat-o după fiecare act și cununile și bouquetele, aceste tribute moderne pentru artiste, nu lipsiră nici acuma.

Tot ca nou angajată joacă și dșora Mina Walter, fiica renumitului tenorist. Artista fusese mai înainte angajată în Gratz, debutul ei aici ca Pamina în »Fluel-rul fermecat« nu pré avū succes, din cauză că vocea dșorei Walter nu ajunge pentru partii înalte.

Ca nou inscenată și studiată se dete opera »Jes-sonda« de Sphor; partia principală o avū dșora Leh-man și atât dēnsa cât și dna Papier ca Amazili și dnul Reichmann ca Tristian cântară și jucară es-celent. Dșora Schläger a cântat în Tannhäuser partia Elisabetei și reuși pe deplin. În sesonul viitor se vor da operele: Don Carlos și cevaș mai târđiu noua operă de Verdi »Othelo.« În 18 august se va da vechiul balet »Fantasca« cu signora Cerales. Sesonul se începe în 15 iuliu.

La burgteatru au debutat și debutază oșpeți dela teatre străine și cu deosebire piesa »Georgette« se dá foarte des.

Îndată după iubileul dōmnei Wolter, își dete misiunea directorul Wildbrand și deja toate încercările ce s'au făcut de a-l reținé au fost zadarnice. Unele neînțelegeri sūnt cauzele acestei demisionări și apoi dnul Wildbrand a declarat, că dēnsul nu pōte

ocupă mai mult acest post, deórece este tot impede-cat în lucrările sale literare. Érá vorba că se va alege dr. Forster din Berlin, înse acesta acuma s'a retras, e posibil că se va alege un director provisoriu și acesta după cum se aude va fi Sonnenthal.

În personal asemenea o să se facă schimbări și deja s'au și angajat mai multe persoane noue. Una dintre aceste e dșora Luisa Dumont. Artista a debutat în maiu ca Deborah și a avut succes mare. Asemene rezultat avū și ca »virgina de Orleans«, înse ca Ophelia nu pré plăcū. Dșora Dumont posede ce e drept talent dramatic și organ frumos, înse pentru ca să pōtă joacă pe Ophelia așa cum trebuie, trebuie încă să mai studieze. Dșora Wesely, care din cauza bólei sale a petrecut mai mult timp în Cahlenberg, se află de presinte în Ungaria la bunul unei familie de aici. Ca Paula în Georgette, ca Kätchen din Heil-bron și ca Ella în Hexenmeister debută în zilele trecute dșora Babeta Rheinhold dela Talia-teatru din Hamburg și avū în toate ro-lele aceste succes mare. Artista joacă foarte natural, cu deosebire în Kätchen, scena visului o înfășosă brilant și fu aplaudată după fiecare act, dșora Rheinhold e angajată aici. Ca Jeane în piesa Lady Tartuffe debută dșora Margareta Formes tot dela teatrul de mai sus și plăcū foarte. Artista va fi angajată. Dșora Stella Hohenfels, care e așa plăcută publicului, va merge dela Burgteatru, din cauză că intendantul nu voieșce a-i urcă gaja. Atât publicul cât și presa sūnt de părere, că intendantura să facă tot ce e posibil ca să rețină la burg pe această artistă așa genială în ro-lele ei naive. Ca novitate se dete piesa »Casa Fourchambault« în care escelă dna Schratt și dnul Sonnenthal, înse mult timp nu se va ține piesa pe repertoar.

În Carlteatru dete în decurs de o lună repre-sintațiuni trupa de opere englezești alui Mr. R. Doyly. S'a jocat opera burlescă: »Der Mikado« și cevaș mai târđiu apoi se dete »Tatiencie« (Teschens) éráș o operă estetică burlescă. La ambe piesele, a compus o musică caracteristică și originală Artur Sullivan. Pe scurt conținutul operei Micado: În urma unei ordinațiuni a Mikadului din Japan, le este interđis băr-baților necăsătoriți orice galanterie față de femei. Nanki Puh, viitorul Mikado adresază unele vorbe sa-tirice măgulitoare damei de curte Katisha și acesta în urma mandatului il pretinde de soț. Nanki Puh carele e înamorat în Jum Jum fuge, umblă ca posaunist și-și află amanta ca mirésă a tutorului seu Roko. Acesta, un croitor de profesiune, asemenea fusese dejudecat pentru crima de mai sus, înse fu eliberat fiindcă se decise a ocupă postul vacant de călău; Mikado il numeșce Lord-jude suprem, ceialalți ministri demisionă-ză, pentru ca să nu fie în oficiu cu un croitor; numai Puhbah rămâne și ie toate portfoiurile dimpre-ună cu toate venitele. Mikado scrie lui Koko, ca în decurs de patru săptămāni să esecuteze pe cineva, decă nu, atunci i va reteză capul. Lord judele suprem e desperat; din întemplantare întâlneșce pe Nanki Puh, carele voeșce să se ștrenguleze din cauză că amanta sa o să se mărite după altul; i spune să se lase să-l decapiteze el. Tinērul se invoeșce, înse cu condițiunea că Jum Jum să fie soțialui pe patru săptămāni, apoi să-l decapiteze și să ieie pe văduvă. Ambii închie un pact, înse spre nenorocirea lor so-seșce marele Micado înainte de timpul espirat, o ese-tare trebuie să se facă și așa încep o mulțime de con-fusiuni cari se finesc cu aceea, că Koko ia pe Katisha și tinērul Mikado pe Jum Jum.

În această acțiune comică și burlescă sūnt între-șesute o mulțime de glume și sarcasme, cari întrec pe toate cele auzite până acuma. Așa cântul mare-

lui Micado despre pedepse, a Lord-judelui despre ome-nii ce ar fi buni de acătat și dialogurile glumețe sînt foarte amuzante. Musica e foarte frumoasă și melodiösă, costumele originale japaneze și decorațiuni brilante cu lumină electrică. Dintre dame esclară mis Bemister și mis Geraldine St Maur, ér ca Mikado dnul Morris. »Patience« asemenea e foarte vială și cu o musică foarte melodiösă și are un conținut burlesc este-tic. In acésta esclă mis Josefine Findlay și mis St Maur.

Carleatrul l'a luat in arendă pe șese ani dnul Steiner din Berlin și sub direcțiunea sa se vor incepe repesentațiunile in prima septembrie.

La finea lunei trecute avü loc desvölirea statuei lui Haydn in presența Majestății Sale a regelui și a archiducelui Rudolf. Statua represintă pe renumitul compositor ständ pe un postament și e aședată dinaintea bisericeii depe strada Mariahill. Cununi de laur sosiră din totă Europa, precum și unele din America.

Valeriu Russu.

O excursiune a „Junimei“ din Cernăuți.

Spre apus de Cernăuți se ridică un dél mare, de a pe cărui vèrf priveșc cu fală triumfală ruinele pu-ține a unui vechiu castel. Orășenii le numesc Caecina, care nume aminteșce de vechiu familia gloriösă romană Caecina, ai căror membri buni și renumiți căpitani au înfrânt nu într'un rënd popórele inimice ale imperiului mare roman. In jos de Caecina se in-tinde peste tot délul suburbia Rosi, locuită esclusive de români și coloniști germani. Sus pe fèrf inse se ridică până 'n apa Prutului o pădure frumoasă. Ea i crescută in cea mai mare pe nășipul și prundișul de la acest vechiu castel numit acü Caecina. Mai 800 de metri acoperă acest prundiș vechiu vèrful délului, acoperit in cea mai mare parte de erbă séu mici co-paci. Visitatorul calcă acü ca in nășipul unui mal al unui riu mare. Nici o urmă archeologică nu se gă-seșce acü, ce ar indică esistența aședămintelor omeni-rii in vechime pe aici. Dară adânc sub nășipul acesta se ascund de secur nu puține ruine și scule de pe timpul opocei dominației romane și a altor po-póre vechi. Și acü se istoriseșce in popor, că sub ruinele acestea este o pivniță, in care un moșneg păzeșce buțile cu comórele strînse.

Nimenea nu se încercă a pătrunde in ea, căci viu nu mai esă afară. Da, nimenea nu se încercase a cercetă misteriele acestui vechiu castel, ce pörtă nume roman, de a-l cercetă; toți cu sfielă fug de ruinele lui, care aminteșce de viața unei familii vechi romane și de domnița romană in Bucovina. Mare activitate trebuiă să desvolte acü acésta familiă pa-triciană, căci mai departe spre apus dela aceste vechi ruine, departe la Banila moldovinescă, departe de 4 mile, s'a aflat nainte de doi ani sub rădăcina unui arbor secular un ciaușă roman plin cu monete ro-mane, între cari mai multe monete ale familiei patri-ciane romane Caecina. In timpuri de restriceșce fost'au ele îngropate adânc in pământ de un bogătan, care in fuga dinaintea órdelor barbare le îngropase, spre a le scóte mai târziu. El nu se mai re'ntórse, și tocmai vremea de astădi le-a scos la ivelă de nevrute. Câte odóre romane stau așă ascunse in țerna Bucovinei, fără să șcie nimenea de ele séu când le scóte din pământ întemplarea, că le strică séu le improștia pre-pastiele timpului present. Timpul present uitase de

acelea timpuri, materialismul și ignoranța lui le stri-veșce și nimiceșce tóte.

Pe teritorul castelului Caecina multe odóre tre-buiă să se gășescă, căci mâna ocrotitoare a statului austriac a scăpat câteva din perșare. Orășenii au aflat la lucrul lor qilnic mai multe sabii, lănci, arme in de comun, coróne, inele, o mulțime de stele și sori cari tot încă s'au perdut, ca și trecutul glorios al ruinelor: aci s'au găsit verige gotoscitice de aur și arg-int, tăblițe de aur cu insemne cari impreună cu ve-rigele erau destinate de a servi cultului unui deu ne-cunoscut până acuma, cruci, cari tóte se află păstrate in Viena. Spre mēdăqi dela aceste ruine, nu departe, numai o milă și jumătate, la vechile șanțuri Horo-dișce din Voloca s'au aflat nainte de 70 ani un tes-aur bizantin roman din secolul al 7-lea. El constă din 9 pocale de argint, din cari unul e inzestrat cu figure mitologice romane. El esistă, e păstrat in Viena la cabinetul împărătesc de antice.

Tóte aceste indică o viață mult desvolată so-cială și religióșă romană și streină in castelul aest vechiu numit Caecina, din cari acü se ved numai că-teva coline de ziduri gróșe și un prundiș amestecat cu nășip într'o întindere destul de mare. Tot tre-cutul este acü îngropat cu odórele cele multe desti-nate cultului religios și trebuinței casnice și numai pături de țernă și prundiș ridicate unele peste alte-le pin trecutul îndelungat ni-ar aretă evenimintele glo-riöse din trecut. Bêtrânul bălaur din pivnița Caeci-nei ține cu mâna sa de fer tóte sculele aceste și deii și deinele romane și barbare cum și elele și fata Co-senzéna păđindu-le de strivirea timpului modern. Nu mai e vorba de deii din castel, nici de nimfele romane și fetele Cosenzane din apa Prutului, bălaurul din piv-nița le ascunde presentului și când se resbună sus cerul, apele spumegate și infuriate ale Prutului se re-voltă de sórtea lor de astădi. O linișce mare se lă-țeșce peste pădurea désă, unde odată eră mare vieță și care acopere un trecut glorios.

Tóte au trecut! Nu-s mai mult! Trecut'au!

Din venerațiune întreprinséră Junimenii șeptē-măna trecută o excursiune la ruinele acestea. Un șir întreg de căruțe cu dómne și domni se îndreptă din Cernăuți cătră ruinele acestea. Lăutarii români cân-tară. Plini de duiosia se primblară tinerii pintre re-mășițele acestea scumpe ale trecutului. In cântarea lăutarilor parcă se amestecă borea din acestea ruine pline odinórá de o viață mult desvolată socială și religióșă. Ruinele ar vorbi si albia Prutului ar vorbi, in cari atâtea deine și fete cosenzene se scăldaseră, dară numai șciința hărlețului le-ar puté deschide gura și deslegă limba. Numai când e întunecat cerul de nori, atuncia se zăreșce din ruine zare de foc, unde cu forța ar vorbi sculele și viața trecutului cu limbi de foc. Ele nu ard nici nu pustiese nimic, ca și trecutul pe presentul cu totul schimbat. Vorbiți, vor-biți, căci veni-va timpul când vorba vóstră strașnică s'a pricepe.

La esposiția agricolă-industrială din Cernăuți din anul trecut espusese dómna Carol, de Grigorcea doue fotoliuri îmbrăcate cu brăele românești. Visitând achiducele Rainer esposiția, le cumpéră. De câte-va qile petrece Altéta Sa in Cernăuți, unde se respică cătră primarul Cernăuților, că aceste doue fotoliuri cu brăe românești le espuse in palatul seu din Baden, unde-s foarte admirate.

Dionisiu O. Olinescu.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare și artistice. *Di Al. Cuza*, colabo-rator la revista »Contemporanul« din Iași, a pus sub

presă un volum de poezii; cartea va apăre în curând și se va vinde în folosul poetului Eminescu. ✕ *Dl Constantin Pascal*, un tânăr pictor român cu mare viitor, s'a întors decurând la București din München, unde s'a făcut studiile; dsa a spus o frumoasă pânză »fuga maicii Domnului« de Van Dick, în copie, la magazinul Berecoviți din calea Victoriei.

✕ **Psaltirea lui Dosofteiu.** Academia Română din București ăra a îmbogățit literatura română cu o publicațiune de mare valoare. Acesta e: »Psaltirea în versuri întocmită de Dosofteiu mitropolitul Moldovei 1671-1686, publicată depe manuscrisul original și depe edițiunea dela 1673, de prof. I. Bianu, bibliotecarul Academiei Române.« Volumul mare, după o intruducere forte instructivă a dlui I. Bianu, în care vorbește despre intruducerea limbii române în biserică, despre Dosofteiu și despre activitatea lui literară, analiză versificarea lui Dosofteiu, publică facsimile după original și psalmii reproduși cu cirilice și transcriși cu litere latine. Acesta, negreșit, este o carte, de care lingviștii noștri vor ave mari folose în studiile lor. *Dl I. Bianu* s'a achitat în totă privința serioș și bine însărcinarea ce i s'a dat de către Academia și respective de către *dl D. Sturdza*, în a cărui loc a indeplinit acesta lucrare meritosă.

✕ **Societatea geografică română** din București publică următorul concurs: 1) Se institue trei premii de 500 lei fiecare, pentru cea mai bună prelucrare a unui Dicționar geografic, topografic și statistic pentru or-care județ din România, afară de județele deja premiate, adică Dimbovița, Dorohoi și Tutova. 2) Acest Dicționar va cuprinde descrierea județului, plășilor, (ocólelor, plaiurilor,) comunelor (orașelor tîrgurilor, satelor, cătunelor,) locurilor istorice, a rîurilor, părălor, gârelor, lacurilor, insulelor, munților, delurilor, șesurilor și apelor minerale. 3) Descrierea județelor, a plășilor, plaiurilor se va face pe larg arătându-se situația, hotarele (naturale sêu artificiale,) întinderea, clima, calitatea solului, munții și rîurile, producția agricolă, a căilor de comunicație, împărțirea administrativă, judiciară, militară și bisericească, precum și centrurile cele mai poporate și mai productive. Terminul e, 13 decembrie an. c.

✕ **Tesă de licență.** A apărut în Iași, ca tesă de licență, o lucrare interesantă intitulată »Lefile și veniturile Boierilor Moldoveni în 1776.« Document dela *Grigore A. Ghica VV.* publicat cu o intruducere de *Petru Rășcanu*, profesor. Cartea este închinată dlui *Nicolae Ionescu*, deputat și profesor.

✕ **Academia Română** a publicat dăile acestea ca supliment la Documentele Hurmuzaki, al doilea volum de documente franceze strînse de *dl A. I. Odobescu* din arhiva ministerului afacerilor străine din Paris. Aceste documente merg dela 1709 până la 1812 și conțin între altele nișce memorii ale generalului *Langeron* forte interesante pentru viața socială și politică a țărilor române la începutul secolului nostru.

✕ **Diaristic.** *Votul Liber* se va numi un diar nou, care va apăre la Roman, redactat de *dl Eugeniu Ionescu*, fiul dlui *Nicule Ionescu*. — *Tunul* este numele unui diar umoristic, care apare în Iași odată pe săptămână.

✕ **Broșură.** În Iași a apărut cartea: *Băile dela Slănic*, de *dr. Konya*.

TEATRU ȘI MUSICA.

✕ **Șciri teatrale și musicale.** *Dra Leria*, distinsa cântăreță română, este angajată pentru stagiunea viitoare la marea operă a teatrului Nonnaie din Bruxela, în calitate de prima cântăreță lejeră. ✕ *Trupa*

Vlădicescu a sosit la Bărlad, unde va da reprezentațiuni; de acolo va merge la Băcău și prin dilerite orașe ale Moldovei. — *Dl M. Millo* s'a dat dimisiunea din societatea dramatică a Teatrului Național din București. — *Artista română*, care la Paris a căutat cu succes sub numele »La Nuovina« este dămnă *Jamandi*.

✕ **Reuniunea română de cânt și musică din Lușogș** a aranjat la 18 l. c. n. o serată de cânt și dans în grădina otelului »Concordia.« Programa concertului a fost următorea: 1. *Czegka*: »Bucuria« cor bărb. 2. *C. Santner*: »Căntecul bravului bărbat« cor bărb. 3. *Czegka*: »Moldova« cor bărb. 4. * * »Țiganca« cor bărbătesc.

✕ **Serată musloală în Iași.** La Iași s'a dat la 30 mai (12 iunie), din iniatiția dnei *Humpel*, sora dlui *Maiorescu*, o serată musicală în institutul ce poartă numele dnei *Humpel*. Serata s'a aranjat în beneficiul poetului *Eminescu* și-a produs 825 de lei.

✕ **Trupa Manolescu la Craiova.** »Românul« primeșce din Craiova următorea șire: »Trupa venită în capitala Banilor sub direcțiunea dlui *Gr. Manolescu* dela Teatrul Național din București, a fost bine primită de Craioveni. *Luisa Miller*, *Maria de Rohan*, *Maria Stuart* și alte piese au fost jucate în fața unui public destul de numeros, de și timpul a fost tot friguros.

✕ **Societatea română de cântări din Caransebeș** a dat luni la 6 iunie n. un concert, în folosul inundațiilor din diecesa Caransebeș. Vinitul curat a fost 90 fl. Programa următorea: 1. »Hora ploii« de *G. Dima*. 2. »Român verde ca stejarul« de *Eus. Mandyceschi*. 3. »Sub o culme de cetate« cântec popular. 4. »Dan căpitan de plaiu«, legendă de *V. Alesandri*, declamată de *V. Goți*. 5. »A sării oră bate« de *Abt.* 6. »Căntec sicilian« de *C. Porumbescu*.

✕ **Musioă la esamen.** Programa esamenului de veră din Borșa: 1. *Religiunea*. 2. »Deșteptă-te Române« (cor) 3. *Cetitul și scrisul român*. 4. *L. maghiară*. 5. »Tricolorul.« (cor) 6. *Calcularea*. 7. »Fii ai României.« (cor) 8. »Superstiție.« 9. *Pausă de 15 minute*. 10. *Geografia*. 11. *Istoria Ungariei*. 12. »Oștile stau față 'n față.« (cor) 13. *Declamatul*. 14. *Gramatica română*. 15. *Învățăm. intuitiv*. 16. »*Drum bum*« (cor). 17. *Distribuirea premiilor*.

✕ **Vals românesc.** La Arad, în editura proprie a autorului-librar *Maurițiu Klein jr.*, a apărut »*Maros hangok*« vals pentru pian. Atragem asupra acestei piese atențiunea damelor noastre, căci acest vals este compus din melodii românești. Prețul 1 fl.

✕ **„Marșul cooperătorilor“**, compus de *dl Iacob Mureșian* din Blaș pentru deschiderea esposițiunii din Craiova, va fi peste curând imprimat și se va vinde cu 1 leu și 50 bani la tôte librăriile din România.

CE E NOU?

✕ **Șciri personale.** *Dl V. Alesandri* va patrece mai mult timp în cursul verii la Sinaia, ca ôșpele regelui și al reginei. ✕ *Dl Nic. Ionescu* a ținut la Iași în 12 iunie n. o conferință literară în sala universității, în preșința unui public numeros și vorbind despre »Școlă-mamă și mamă-școlă.« ✕ *Dl Filip Xenopol* arhitect a trimis pe séma Academiei Române un inel al lui *Ion Vodă*, fiul lui *Vasile Lupu*; inelul poartă data de 1639. ✕ *Dl Grigore Stefanescu*, profesor al facultății de șciențe din București, secțiunea șciențenaturale, a făcut cu elevii sei o excursiune prin Moldova.

✕ **Asociațiunea transilvană** pentru literatura și cultura poporului român va țiené anul acesta aduna-

rea sa generală la Sibiu in 16.28 august Pentru primirea oșpetilor și peste tot pentru arangiamet s'a constituit acolo un comitet sub presiul dlui dr. I. Moga, secretar dr. R. Roșca. Acest comitet rōgă publicul din afară, care voește să ia parte la acea adunare, a se adreșă la presiul comitetului arangiator, spre a pute luă mēsurī pentru cvartire.

Alegerile de deputați se ncheiară. Dintre romāni s'au ales: generalul Trăian Doda la Caransebeș cu program național; George Szerb in Zorlențul-mare, comitatul Caraș-Severin; Atanasiu Răcz la Beciche-recul-mic in comitatul Timiș; Ioan Beleş la Radna in comitatul Arad, George Constantini la Josășel comitatul Arad; Gerard Wēghseő la Beinș in comitatul Biharia, Silviu Rezei la Ceica in comitatul Biharia, — toți aceștia de partidă guvernamentală; Petru Mihályi la Șugatag in Marămureș de partidă opozițională moderată. Deci dintre romāni s'au ales 1 de partidă națională, 6 guvernamentali și 1 de partidă opozițională moderată, cu toții 8 deputați. In dieta trecută au fost 12 deputați nomāni: 3 (Doda, Babeș și Truța) naționali; 8 (Gall, Răcz, Szerb, Beleş, Gurban, Wēghseő, Roman, Cziple) guvernamentali; 1 (Mihali) opozițional moderat. Dintre naționali Babeș și Truța ș-au pus și acuma candidatura, cel dintēiu la Sasca in Caraș-Severin, al doilea in Baia-de-Criș, inse la alegere au cădūt și anume Babeș cu 406 voturi contra lui Ioan Asboth, Truța cu 85 voturi contra lui Em. Hollaky. Dintre guvernamentali Gall, Gurban și Cziple nu ș-au mai pus candidatura, ér Alesandru Roman a cădūt cu 762 voturi contra lui Silviu Rezei. Dintre cei ce pān' acuma n'au fost deputați, au cădūt la alegere: protopopul George Popovici la Pāncota in comitatul Arad, Emil Babeș la Ciacova in comitatul Timiș, amēndoi cu program național; adv. Vas. Indre la Șomeuta-mare, in Sălmār, cu program opozițional moderat. Resultatul este, că numarul deputaților romāni a scădūt cu 4 și anume 2 naționali și 2 guvernamentali. Incāt privește resultatul alegerilor după partide in general, acela este următorul: de partidă guvernamentală 257, de partidă opozițională moderată 41, independinți 76, afară de partide 9, naționali 9, antisemiți 11. A doua alegere se va lace in 6 cercuri, alegere nouă intr'un cerc.

Starea sănătății poetului Eminescu. Un diar din Botoșani ne spune, că starea poetului n'a luat încă nici o schimbare spre bine. Se mplinesc tocmai doue săptămāni astăzi, de când nenorocitul bard e lipsit aprōpe de ori-ce cunoșcință. Nu vorbește nimic și nu mănāncă decât lapte și zēmă, introduse ș'aceste 'n gură mai mult cu de-a sila. De cinci zile, el se află internat in spitalul Eforiei Sf. Spiridon din Botoșani, avēnd o cameră cu totul separată și dāndu-i-se o ingrijire din cele mai delicate și mai omenōse. Pe lângă medicul spitalului, dl dr. Iorgandopol, iubitul bolnav este vizitat diinic, de câte doue-trei ori, decātră alți doi medici, domnii doctori Palauz și Calischer, cari ii acordă o nobilă sollicitudine, fără inse ca, pānă adi, tōte aceste generōse ingrijiri, să fi putut amelioră, intr'un mod mai simțitor, starea ilustrului de odinōră cugetător!...

Archiducele Albrecht vorbind românește. Din părștie Orăștiei se scrie »Telegrafului Român»: O mare bucurie se simte și domnește in poporul de rēnd din giurul Orăștiei, de orece cu ocasiunea cercetării locurilor de manevre din anul acesta, chiar prin persōna Alteței Sale, a Domnului suprem comandant militar din casa imperială archiducele Albrecht, in călătoria Sa din Orăștie spre comuna Tēmășasa, fiind in o di de sāmăbălă diminēta și resp. o di de tīrg de săptămānă a Orăștiei și o mulțime de omeni de rēnd și omeni avuți mergēnd cătră tīrg mai dela Hațeg pānă

la Orăștie, care cu ce marfă avea, Alteța Sa cătră toți s'a esprimat cu: »Bună diminēta! de unde sunteți? unde mergeți? și duce bine calea a rēsta la Tēmășasa?» in limba romānă, și să vedeți numai ce bucurie mare domnește astăzi in poporul romān din giurul Orăștiei și cum spune unul altuia, că au vorbit cu unchiul împētatului și chiar românește și de unde șcie acesta românește? că dōră n'a mai fost pe aici, și veți mēi frate domnii noștri nāscuți și crescuți aici cu noi și nu șciu vorbi românește ca unchiul împētatului.»

Din Selagiu primim aceste șire: Despărțēmēntul XI (selagian) al Asociațiunii transilvane pentru literatură romānă și cultura poporului romān și Reuniunea femeilor romāne sēlăgiene își vor ține adunările generale la 4 august st. n. a. c. in comuna Bucium. Cu acea ocasiune se vor distribuī premiele Despărțēmēntului, pentru un econom incepator și pentru invēțătorii cari s'au destinat in anul școlar espirat. Se sperēză, că ambele adunări vor fi fōrte interesante și bine cercetate. Sēra se va ține concert și bal cu tombolă.

Maialul din Alba-Iulia, dat la 6 junie, in folosul inundaților de acolo și al școlei gr. c. romāne din Barabanț, a avut un succes deplin. Meritul succesului in prima linie e al dlui inginer Iosif Muntean, presiul comitetului arangiator, căruia i-au dat ajutor dnii Gavril Pipoș și I. Frāncu. S'a produs și cāntecul »Laterna magică.» Petrecerea s'a inceput sēra la 6, și a ținut pānă diminēta la 4. Dansurile sociale Romāna, Ardeleana și Quadrillē, le-au jucat câte 70—80 de pārechi. S'a incassat 180 fl. Dintre dame au luat parte: dōmnele: Zoita Pipoș nāsc. Tatartzi, Anna Șandor de Vist (Orda de jos), Maria Filip, Elena Torđoșan, Anna Patița, Maria Cirlea, Cașolțan (Lancrēm), Mayer (Vingard), Magda (Drāmbariu), Kadar (Ciugud), A. Bota, Marciac, Roșca, Șerban, Hoprich, Anna Popa (Dantimbru), Maria Coșer, Barbu Muntean, etc. și dșōrele: Letița Șandor de Vist (Orda inf.), Elea Pipoș, Victoria Pipoș, Victoria Roșca (costum), surorile Marciac (costum), Anna Cașolțan (Lancrēm costum), Eufemia Pipoș (costum), surorile Bergian (costum), Mariți Hoprich, Anna Tamași, Mariți Coșer (costum), Elena Hoprich, Claudia Popa (Galda de jos costum), surorile Mayer (Vingard costum), Rosa Șerban costum), Catarina Dudutz, M. Knar, E. Walter și multe altele.

Adunări invēțătoresci. Reuniunea invēțătorilor romāni gr. c. din *giurul Gherlei* a ținut adunara sa generală de estim in comuna Borșa-Clușului, sub presiul rds. dn canonic Michail Șerban, luānd parte mai mulți preoți și inteliginți din localitate și din pregiurime și 63 de invēțători. Adunarea a ținut trei zile. A dōua di invēțătorul Eliseu Bārbos a făcut esamen cu școlarii sei, al căror numer a fost 67, Succesul a fost imbucurător, la care de sigur a contribuit și preotul de acolo, dl Alesandru Leményi. Viitōrea adunare generală se va țienē in Valea-Groșilor. ~~Invēțătorii gr. c. romāni~~ din protopopiatul Secului in Ardeal ținurā la 22 mai adunarea reuniunii filiale in Julatelec, sub presiul dlui protopop Vasile Pușcariu. Invēțătorii Petru Chindriș, Vasile Pop, Filip Mureșian cetirā lucrările lor. Viitōrea adunare se va ține 'n comuna Tağa.

Ilubieul reginei Victoria a inceput să se serbeze la Londra in 21 junie. Procesiunea care a plecat dela palatul Buckingham la serviciul divin din biserică Westminster a fost cea mai strălucită din câte a vēdūt Londra dela incoronare (1828) incōce. Regina impreună cu moștenitōrea germană, a șeđut intr'o trāsūră de gală deschisă, aurită și trasă de 6 cai albi, inaintea căreia au mers alte 12 echipage, cu

oșpeții princieri străini. Principii regali au însoțit pe regina călare. 10,000 de soldați din toate armele au făcut spalier d'alungul drumului frumos împodobit (distanță de 2 mile.) In biserică, regina a fost încongiurată de 32 de membrii din familia sa și de 16 regi, regine și principii moștenitori din Europa.

Academia Română a ținut vineri ședință publică. Au citit: Dl B. P. Hașdeu: Despre cuvintele Romani și Autina din «Magnum Etymologicum Romaniae.» Dl V. A. Urechia: Note și documente istorice despre Sloboșii. Dl A. Odobescu: Despre tava inedită de argint din tezaurul descoperit la Conțești.

Pretrecere de veră. *La Tusș* tinerimea română din pregiurime, grupată cu cetățenii români de acolo, va da la 11 iulie n. o pretrecere de veră in beroul granițerilor, eventual in grădina de veră a dlui Sam. Löwe. Venitul este destinat pentru ajutorarea ambelor școle gr. c. din localitate. In fruntea comitetului stau dnii Ștefan Crișan president, Efrem Rațiu cassar și Ștefan Bretoiu controlor.

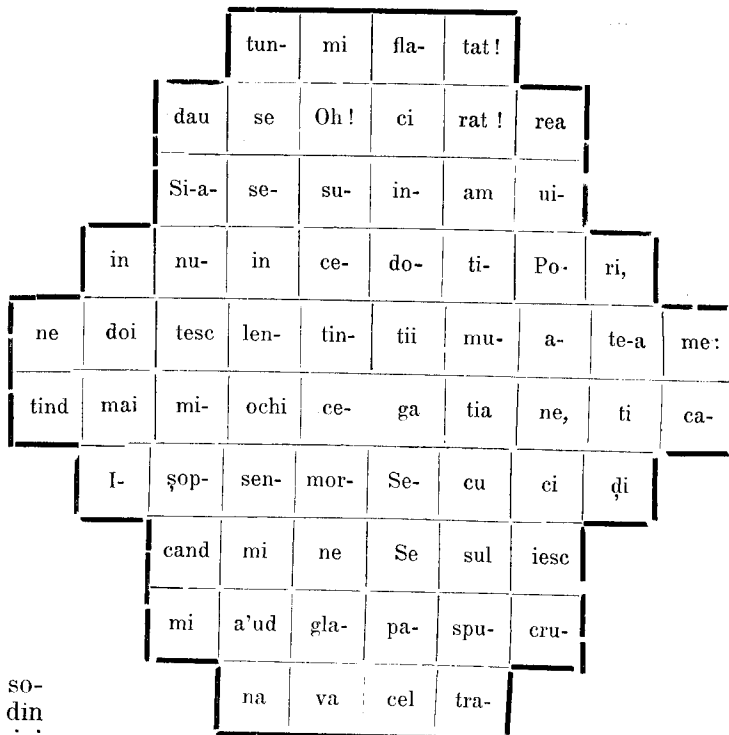
Un principe elegant. Aflăm din Londra că in trecutule zile se arangiasse in folosul seracilor o serbare cu un bazar, care fu onorat de prezența principelui de Wales. La bufet funcționau cele mai frumoșe dōmne și domnișore ale societății. Principele de Wales se adresă la ușa din ele, o domnișoră încântătoare anume Hilda Burnow și i dīse: »Nu cunosc prețurile bufetului; ar fi cu putință să-mi dai o cescă de ceaiu pentru o guineă?» Indată după aceste cuvinte, principele se vechu încungiurat de câte-și 64 vechătoare ale bufetului, presintând fiecare cu multă grație câte o cescă de ceaiu, principele observă suridēnd: »Cu atât ceaiu aș inecă tot organismul meu, dar să facem un compromis, mēnțin prețul, dar dați-mi voe aluă din fiecare cescă numai câte o linguriță.« Cu mare răbdare principele se duse dela o damă la alta, sorbind 64 lingurițe de ceaiu, plătindu-le cu câte o guineă.

Sgārcenia pedepsită. La 8 iunie sosise la o baie renumită și atracțiosă in Austria, o dōmnă dela Viena, insoțită de dōue nepōte ale ei. Tacsă băii este cam mare, inșe personalul de serviciu care insoțeșce pe stăpānii sei este scutit de plata tacsăi. Dōmnă vieneză, voind să facă economii, inșrise in lista persoanelor numai numele ei cu adaogire: »insoțită de dōue cameriere.« La acēșta nu se putea obiectă nimic, inșe consecința operațiunii economice nu intārșia a se aretă intr'un chip umilitor și neplăcut. Dōmnă vieneză cu nepōtele sale, câte trele in toalete strălucite se infașisară in sală și ocupară locuri in rēndul dīntēiu; după câte-va minute veni la dēnsa comisarul băii și-i dīse: Imi pare fōrte reu, dōmnă mea, dar după statulele nōstre tōte persoanele de clasa servitorilor sūnt escluse din reuniunile nōstre. Purpurii de rușine dōmnele câte-și trele se grăbiră a părăsi sala și a dōua și plecară la Viena.

Necrolōge. *Cornelia Cirlea* n. Bașota, soția dlui M. Cirlea, notar public in Abrud, a ințetat din viață acolo la 17 iunie, in etatea de 24. — *Irimie Eremia Popa*, negustor și econom de frunte in Săcele, a ințetat din viață la 19 iunie, in etate de 90 de ani. — *Ioan Romanțai de Romanța*, preot gr. c. in Sindu, a murit la 10 iunie, in etate de 78 ani. — *Silviu Boldea* n. Ivanescu, soția preotului Pavel Boldea din Borloveniu-vechiu a repausat in etate de 22 ani.

Ghicitōre de șac.

De Matilda Popa.

Se pōte deslegă după promenada calului.
Terminul de deslegare e 10 iulie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Deslegarea ghicitōrei de puncte din nr. 11:

R
t o c
l i m b ā
R o m ā n i a
n a n a ș
t i r
a

Deslegare bună ni-au sosit dela dșorele Ștefania Pop, Otilia Gogonea și Alesandrina Popescu.
Premiul l'a dabândit dra Alesandrina Popescu.

Călindarul săptămānei.

Ziua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Duminea 3. Ev. dela Mateiu c. 6, gl. 2, a invierii 3.	
Duminea	14 Prof. Eliseu	26 Ieremia
Luni	15 Prof. Amos	27 Ladislau
Martī	16 Mart. Tihon	28 Iosua
Mercuri	17 Mart. Emanoil	29 (+) Petru și P.
Joi	18 Mart. Leontie	30 Teodosiu
Vineri	19 Ap. Iuda frat. Domn.	1 Iuliu Teobald
Sāmbătā	20 Par. Metodiū	2 Cerc. Mariei

A v i s !

Semestrul prim se va incheiă cu nr. 26. Rugăm pe aceia a căror abonamente vor espiră atunci, să binevoescă a le innoi de timpuriu, căci numai cu abonamente plătite regulat inainte putem să sustinem foia.

Cei ce încă nu ș-au achitat abonamentele, binevoescă a-și refui datorია până la finele lunei, plătind pe viitor inainte, căci in cazul contrar li se va sistă espedarea.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel in Oradea-mare.